

w odniesieniu do funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących w nich służbę oraz członków zakładowych, ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych,

3) komendy wojewódzkie straży pożarnych — w odniesieniu do:

- a) funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w komendach wojewódzkich straży pożarnych, komendach rejonowych straży pożarnych i terenowych zawodowych strażach pożarnych,
- b) członków terenowych ochotniczych i obowiązkowych straży pożarnych,
- c) członków kobiecych i młodzieżowych drużyn ochotniczych straży pożarnych,
- d) słuchaczy kursów pożarniczych oraz osób powołanych na ćwiczenia pożarnicze,
- e) junaków odbywających zasadniczą służbę wojskową w oddziałach obrony cywilnej powołanych przy tych komendach,

4) komendy szkół pożarniczych — w odniesieniu do funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących w nich służbę, kandydatów na funkcjonariuszy oraz słuchaczy kursów pożarniczych i osób powołanych na ćwiczenia pożarnicze, jeżeli nie zostali ubezpieczeni w jednostkach wymienionych w pkt 1—3.

2. Ubezpieczenie obejmuje tylko świadczenia podstawowe, które ustala się w jednolitej wysokości sum ubezpieczenia dla wszystkich osób ubezpieczonych:

- 1) 200.000 zł — na wypadek śmierci,
- 2) 400.000 zł — na wypadek 100% trwałego inwalidztwa.

3. Podstawę do ustalenia ogólnej składki za dany okres ubezpieczenia stanowi:

- 1) przy ubezpieczeniu członków terenowych ochotniczych straży pożarnych — liczba tych straży według stanu na dzień zawierania i wznawiania umowy ubezpieczenia,
- 2) przy ubezpieczeniu osób podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, innych niż wymienione w pkt 1 — liczba tych osób według stanu na dzień zawierania i wznawiania umowy ubezpieczenia.

4. Przy umowie ubezpieczenia zawartej na czas nie oznaczony ubezpieczający jest obowiązany podać PZU, przed upływem bieżącego rocznego okresu odpowiedzialności PZU, liczbę terenowych ochotniczych straży pożarnych lub liczbę ubezpieczonych osób.

5. Składka za okres ubezpieczenia (roczny lub krótszy) wynosi:

- 1) za ubezpieczenie członków terenowych ochotniczych straży pożarnych, łącznie z członkami istniejących przy tych strażach organizacji wymienionych w ust. 1 pkt 3 lit. c) — 400 zł od każdej terenowej ochotniczej straży pożarnej (bez względu na liczbę członków),
- 2) za ubezpieczenie pozostałych osób — 170 zł od osoby.

270

OBWIESZCZENIE PREZESA PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ

z dnia 20 listopada 1985 r.

w sprawie ogłoszenia ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco i taryfy składek za to ubezpieczenie.

1. Na podstawie art. 12 ust. 3. ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242) ogłasza się:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia autocasco, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia,
- 2) taryfę składek za ubezpieczenia umowne autocasco, stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia,

zatwierdzone uchwałą nr 33 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 3 października 1985 r. i uchwałą nr 57 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 7 listopada 1985 r.

2. Tracą moc:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia od uszkodzeń pojazdów mechanicznych (casco) jednostek gospodarki społecznej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 1981 r. nr GSU/4030-133/81,
- 2) ogólne warunki ubezpieczenia od uszkodzeń pojazdów samochodowych (autocasco) jednostek gospodarki nie społecznej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 1981 r. nr GSU/4030-131/81, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 1982 r. nr DMU/4030-33/82 i z dnia 23 grudnia 1983 r.

nr DMU/4030-211/83 oraz zmianami zatwierdzonymi uchwałą nr 4 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 31 maja 1985 r.,

- 3) taryfa składek za ubezpieczenia od uszkodzeń pojazdów samochodowych (autocasco) jednostek gospodarki społecznej, zatwierdzona decyzją Ministra Finansów z dnia 12 listopada 1974 r. nr FR.GSU/4031-161/74,
- 4) taryfa składek za dobrowolne ubezpieczenia związane z ruchem pojazdów samochodowych, zatwierdzona decyzją Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 1983 r. nr DMU/4031-210/83, ze zmianami zatwierdzonymi uchwałą nr 5 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 31 maja 1985 r.,

z tym że dotychczasowe ogólne warunki (pkt 1 i 2) i taryfy składek (pkt 3 i 4) stosuje się do umów zawartych przed wejściem w życie ogólnych warunków i taryfy, wymienionych w ust. 1 — do końca bieżącego okresu ubezpieczenia określonego w tych umowach.

3. Ogólne warunki ubezpieczenia i taryfa, wymienione w ust. 1, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Prezes Państwowego Zakładu Ubezpieczeń: A. Atamski

Załącznik nr 1 do obwieszczenia
Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń
z dnia 20 listopada 1985 r.
(poz. 270)

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA AUTOCASCO

Postanowienia ogólne.

§ 1. Ogólne warunki ubezpieczenia autocasco stosuje się w umowach ubezpieczenia zawieranych przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) z jednostkami gospodarki uspołecznionej oraz nie uspołecznionej i fizycznymi osobami krajowymi, zwanymi dalej ubezpieczającymi.

§ 2. 1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków PZU przyjmuje do ubezpieczenia:

- 1) pojazdy z wyposażeniem podlegające rejestracji w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, stosownie do przepisów ustawy — Prawo o ruchu drogowym, oraz motorowery — w zakresie nie objętym ubezpieczeniem ustawowym komunikacyjnym autocasco,
- 2) inne pojazdy napędzane umieszczonym na nich silnikiem zasilanym z własnego źródła energii,
- 3) trolejbusy,
- 4) tramwaje.

2. Przez wyposażenie rozumie się sprzęt i urządzenia przewidziane do utrzymania i używania pojazdu, a także inne wyposażenie służące bezpieczeństwu jazdy oraz zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą. W odniesieniu do jednostek gospodarki uspołecznionej za wyposażenie pojazdu uważa się także sprzęt i urządzenia niezbędne do funkcjonowania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem.

§ 3. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach, nie pozostające w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

§ 4. W sprawach nie uregulowanych w ogólnych warunkach mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego.

Zakres ochrony ubezpieczeniowej.

§ 5. 1. Ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Z ubezpieczenia przysługuje odszkodowanie w razie uszkodzenia, zniszczenia lub utraty pojazdu oraz jego wyposażenia wskutek:

- 1) nagłego działania siły mechanicznej w chwili zetknięcia pojazdu z przedmiotami lub osobami znajdującymi się poza tym pojazdem,
- 2) powodzi, zatopienia, piorunu, pożaru, wybuchu, grabieża, huraganu, niezależnie od miejsca ich powstania, oraz działania nagłego innych sił przyrody, jeżeli odszkodowanie nie przysługuje z ubezpieczenia ustawowego w tym zakresie,
- 3) nagłego działania czynnika termicznego lub chemicznego pochodzącego z zewnątrz pojazdu,
- 4) użycia pojazdu bez zgody ubezpieczającego albo kradzieży pojazdu lub jego części, pod warunkiem zabezpieczenia ich przed kradzieżą w sposób przewidziany w konstrukcji pojazdu, a motocykla lub motorowera — przez unieruchomienie koła lub kierow-

nicy, chyba że pojazd jest pozostawiony w pomieszczeniu zamkniętym albo strzeżonym,

- 5) uszkodzenia pojazdu przez osoby trzecie,
- 6) uszkodzenia lub zniszczenia pojazdu w związku z przewozem osób, którym ma być udzielona pomoc lekarska.

§ 6. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- 1) powstałe podczas kierowania pojazdem przez ubezpieczającego lub upoważnionego kierowcę w stanie nietrzeźwości albo bez odpowiedniego prawa jazdy,
- 2) spowodowane umyślnie przez ubezpieczającego lub osobę przez niego upoważnioną do kierowania tym pojazdem,
- 3) spowodowane działaniami wojennymi, a także powstałe w czasie używania pojazdu w związku z obowiązkowymi świadczeniami na rzecz wojska,
- 4) powstałe wskutek czynności wykonywanych przez ubezpieczającego (kierowcę pojazdu) lub osobę przez niego upoważnioną albo przez zakład naprawczy podczas konserwacji i naprawy pojazdu, chyba że szkoda powstała wskutek ognia, wybuchu, niezbędnych prób technicznych przed lub po dokonaniu naprawy, jak również wskutek kradzieży pojazdu albo jego części,
- 5) powstałe podczas jazd wyścigowych i konkursowych oraz treningów do takich jazd, jak również podczas użycia pojazdu jako rekwizytu,
- 6) nie przekraczające 20.000 zł w pojazdach jednostek gospodarki uspołecznionej, 3.000 zł w pojazdach jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych oraz 1.000 zł w motocyklach i motorowerach.

§ 7. 1. Ubezpieczenie może dodatkowo dotyczyć:

- 1) szkód powstałych podczas jazd wyścigowych i konkursowych oraz treningów do takich jazd, jak też podczas użycia pojazdu jako rekwizytu,
- 2) dodatkowej wartości pojazdu maksymalnie do średniej ceny rynkowej pojazdu w dniu zawierania umowy ubezpieczenia,
- 3) dodatkowego wyposażenia pojazdu.

2. Ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy pojazdów jednostek gospodarki uspołecznionej.

Umowa ubezpieczenia.

§ 8. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia ubezpieczający podaje PZU wszystkie dane, niezbędne do wystawienia dokumentu ubezpieczenia i określenia należnej składki. Umowę ubezpieczenia z jednostką gospodarki uspołecznionej zawiera się na podstawie pisemnego wniosku złożonego przez ubezpieczającego.

§ 9. 1. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej zobowiązuje się do ubezpieczenia wszystkich pojazdów będących w jej posiadaniu w dniu składania wniosku, ubezpieczenie może być zawarte w formie uproszczonej; ubezpieczający dołącza wówczas do wniosku o ubezpieczenie wykaz pojazdów, w którym podaje liczbę pojazdów w każdej pozycji taryfowej, z uwzględnieniem ewidencyj-

nej wartości początkowej (brutto) tych pojazdów z wyposażeniem według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego bieżący okres ubezpieczenia.

2. Przy ubezpieczeniu zawartym w formie uproszczonej pojazdy, które ubezpieczający nabył lub otrzymał do eksploatacji w czasie trwania umowy ubezpieczenia, są ubezpieczone automatycznie bez potrzeby składania wniosków uzupełniających i opłaty dodatkowej składki.

3. Ubezpieczający obowiązany jest prowadzić ewidencję (w dowolnej formie) wszystkich pojazdów, z uwzględnieniem ich wartości (ust. 1), i na żądanie PZU udostępniać ją do wglądu.

§ 10. 1. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.

2. Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na czas krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).

3. Umowa ubezpieczenia zawarta na okres jednego roku zostaje automatycznie przedłużona na rok następny, jeżeli składka za następny okres roczny zostanie zapłacona przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia.

4. Umowa ubezpieczenia zawarta z jednostką gospodarki uspołecznionej zostaje automatycznie przedłużona na dalszy okres roczny, jeżeli żadna ze stron nie wypowiedziała tej umowy; wypowiedzenie umowy następuje na piśmie co najmniej na dwa miesiące przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia.

5. W razie całkowitego zniszczenia lub utraty pojazdu, umowa ubezpieczenia w odniesieniu do tego pojazdu wygasa, jeżeli PZU dokonał wypłaty odszkodowania.

§ 11. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż po zapłaceniu składki; przy umowie zawartej z jednostką gospodarki uspołecznionej odpowiedzialność PZU rozpoczyna się dnia następnego po zgłoszeniu wniosku, chyba że we wniosku oznaczono późniejszy początkowy termin ubezpieczenia.

§ 12. 1. Składkę ubezpieczeniową ustala się według taryfy obowiązującej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia lub jej przedłużenia.

2. Ubezpieczający opłaca składkę przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w dokumencie ubezpieczenia określono inny termin płatności składki.

§ 13. W razie zbycia ubezpieczonego pojazdu, prawa i obowiązki wypikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na nabywcę, z tym że odpowiedzialność PZU trwa do końca okresu ubezpieczenia, za który opłacono składkę; jeżeli ubezpieczającym jest jednostka gospodarki uspołecznionej, odpowiedzialność PZU kończy się z chwilą zbycia pojazdu i nie przysługuje zwrot składki.

Ustalenie i wypłata odszkodowania.

§ 14. W razie całkowitego zniszczenia pojazdu albo gdy nie odzyskano pojazdu utraconego wskutek kradzieży lub innych przyczyn określonych w § 5 (szkoda całkowita), PZU wypłaca odszkodowanie w kwocie równej wartości pojazdu w dniu ustalenia przez PZU tego odszkodowania, a w odniesieniu do jednostki gospodarki

uspołecznionej — w kwocie równej ewidencyjnej wartości początkowej (brutto) pojazdu (§ 9 ust. 1).

§ 15. 1. W razie częściowego uszkodzenia pojazdu, zniszczenia lub utraty jego części (szkoda częściowa), PZU wypłaca odszkodowanie, które obejmuje koszty naprawy pojazdu w zakresie określonym w wypadkowej ocenie technicznej, sporządzonej przez PZU bądź na zlecenie PZU, z tym że wysokość tego odszkodowania nie może przekraczać wartości pojazdu w dniu ustalenia przez PZU odszkodowania, a w odniesieniu do jednostki gospodarki uspołecznionej — ewidencyjnej wartości początkowej (brutto) pojazdu.

2. Odszkodowanie obejmuje koszty naprawy i wymiany tylko tych części pojazdu, które zostały uszkodzone (utracone) wskutek wypadku, chyba że konieczne użycie do naprawy zmodernizowanych części lub zespołów wymaga wymiany również części nie uszkodzonych.

§ 16. 1. Wartość pojazdu w odniesieniu do pojazdów sprzedawanych w handlu uspołecznionym ustala PZU, stosując ceny pojazdów obowiązujące w dniu ustalenia odszkodowania, a w odniesieniu do innych pojazdów — przyjmując za podstawę właściwości techniczne pojazdu, kraj jego produkcji oraz wskaźnik cen pojazdów o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych i eksploatacyjnych.

2. Wartość pojazdu stanowi różnicę między ceną nowego pojazdu danej marki i typu wraz z ceną wyposażenia dodatkowego w dniu ustalenia odszkodowania a kwotą amortyzacji wynikającą z okresu eksploatacji pojazdu, ustaloną według stawek określonych w tabeli stawek rocznych odpisów amortyzacyjnych.

3. Kwotę amortyzacji pojazdu ustala się za każdy ukończony miesiąc jego eksploatacji, przyjmując za początek eksploatacji datę 31 grudnia roku produkcji pojazdu, a jeżeli w pojeździe dokonano wymiany nadwozia na fabrycznie nowe i wymiana takiego nadwozia została udokumentowana przez ubezpieczającego, za początek eksploatacji pojazdu przyjmuje się datę 31 grudnia roku, w którym dokonano wymiany nadwozia.

4. Za pojazd posiadający nadwozie uważa się samochód osobowy, autobus i inny pojazd, w którym część ładunkowa (pasażerska) stanowi nierozdzieloną całość z kabiną kierowcy, np. typu furgon, towos, mikrobus, combi, pick-up.

5. Jeżeli wartość pojazdu ustalona zgodnie z ust. 2 stanowi mniej niż 30% ceny nowego pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania, a pojazd jest dopuszczony do ruchu, za wartość pojazdu przyjmuje się 30% ceny nowego pojazdu.

6. Na zlecenie PZU wartość pojazdu może być ustalona indywidualnie przez rzeczoznawcę, z uwzględnieniem stanu technicznego pojazdu w chwili wypadku.

7. Jeżeli do wymiany zakwalifikowano nadwozie pojazdu, do ustalenia odszkodowania przyjmuje się cenę nowego nadwozia pomniejszoną o kwotę jego amortyzacji obliczoną z uwzględnieniem zasad podanych w ust. 1—6.

8. Jeżeli zawarto umowę ubezpieczenia w zakresie dodatkowej wartości samochodu osobowego (§ 7 ust. 1 pkt 2), wartość pojazdu ustalana jest z uwzględnieniem tej dodatkowej wartości, maksymalnie jednak do średniej ceny rynkowej pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania.

9. Zasady określone w ust. 1—8 nie dotyczą pojazdów jednostek gospodarki uspołecznionej.

§ 17. 1. W razie szkody częściowej koszty naprawy i wymiany części pojazdu ustala PZU według cen usług i części zamiennych stosowanych w gospodarce uspołecznionej i nie uspołecznionej w dniu ustalenia odszkodowania.

2. Dla ustalenia wartości zakwalifikowanych do wymiany części, na które nie ma określonej ceny w złotych, przyjmuje się znane ceny w złotych części porównywalnych innego pojazdu o zbliżonych parametrach technicznych i eksploatacyjnych, z uwzględnieniem stosunku cen przyrównywalnych pojazdów.

3. Jeżeli ceny części zakwalifikowanych do wymiany są określone w walucie obcej, odszkodowanie w złotych ustala się według bieżącego kursu walut obcych w złotych, określonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

4. W razie dokonywania naprawy uszkodzonego pojazdu przez jednostkę gospodarki uspołecznionej we własnym warsztacie naprawczym, do ustalenia wysokości odszkodowania przyjmuje się koszt naprawy według stawek obowiązujących w danej jednostce.

§ 18. 1. Z ustalonego odszkodowania w razie szkody całkowitej (§ 14) oraz szkody częściowej (§ 15) potrąca się wartość pozostałości.

2. Wartość pozostałości pojazdu, tj. nie uszkodzonych części i zespołów, ustala się w wysokości 50% ich ceny z dnia ustalenia odszkodowania, pomniejszonej o kwotę amortyzacji, obliczoną z uwzględnieniem stawek określonych w tabeli stawek rocznych odpisów amortyzacyjnych.

3. W razie przeniesienia przez ubezpieczającego prawa własności pozostałości na PZU, z ustalonego odszkodowania nie potrąca się wartości pozostałości. Pozostałości te są zbywane jednostkom zajmującym się naprawą pojazdów lub skupem ich części.

§ 19. 1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, z ustalonego odszkodowania w razie szkody całkowitej lub częściowej PZU potrąca udział własny ubezpieczającego w szkodzie wówczas, gdy:

- 1) istnieje odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego za szkodę wyrządzoną innym osobom,
- 2) szkoda powstała z przyczyn określonych w § 5 ust. 2 pkt 1.

2. Udział własny w zależności od rodzaju pojazdu oraz zakresu ubezpieczenia jest określony w taryfie składek za ubezpieczenia autocasco.

§ 20. 1. Jeżeli ubezpieczający odzyskał skradziony lub utracony z innych przyczyn pojazd albo jego część po wypłacie odszkodowania, zwraca on PZU otrzymane odszkodowanie, a w razie odzyskania pojazdu w stanie uszkodzonym — odpowiednią jego część.

2. Jeżeli pojazd został odzyskany po wypłacie odszkodowania i nabyciu przez ubezpieczającego innego pojazdu, może on zamiast zwrotu odszkodowania przenieść prawo własności odzyskanego pojazdu na PZU.

3. Postanowienie ust. 2 nie dotyczy jednostek gospodarki uspołecznionej.

§ 21. Niezależnie od odszkodowania ustalonego według zasad określonych w § 14—20 PZU:

- 1) zwraca uzasadnione okolicznościami danego wypadku koszty poniesione przez ubezpieczającego (kierowcę pojazdu) w celu zapobieżenia zwiększeniu się szkody,
- 2) zwraca niezbędne i uzasadnione koszty transportu uszkodzonego pojazdu do najbliższego od miejsca wypadku zakładu naprawczego albo do zakładu naprawczego w miejscu zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, jak również z zakładu naprawczego do innego zakładu specjalistycznego,
- 3) pokrywa koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych przez PZU albo za jego zgodą przez ubezpieczającego w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody.

§ 22. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje, PZU informuje ubezpieczającego o tym na piśmie w terminie, o którym mowa w ust. 1, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą odmowę wypłaty odszkodowania.

§ 23. 1. Z chwilą zapłaty odszkodowania, roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę przechodzi na PZU do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed roszczeniami PZU.

2. Nie przechodzą na PZU roszczenia przeciwko:

- 1) osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność,
- 2) pracownikowi ubezpieczającego, chyba że wyrządził on szkodę umyślnie albo gdy szkoda wynikła w czasie użycia pojazdu bez zgody ubezpieczającego.

3. W uzasadnionych społecznie i gospodarczo przypadkach PZU może ograniczyć częściowo roszczenie, o którym mowa w ust. 1. Nie dotyczy to przypadków, gdy szkoda została wyrządzona umyślnie.

4. Jeżeli ubezpieczający zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody lub je ograniczył, PZU może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie przez PZU odszkodowania, PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

Postępowanie w razie wypadku.

§ 24. W razie wypadku ubezpieczający (kierowca pojazdu) powinien:

- 1) przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu wypadku,
- 2) zapobiec w miarę możliwości zwiększeniu się szkody,

- 3) powiadomić w miarę możliwości niezwłocznie o wypadku PZU, udzielając niezbędnych informacji i wyjaśnień,
- 4) nie dokonywać w uszkodzonym pojeździe żadnych zmian nie uzasadnionych koniecznością kontynuowania dalszej bezpiecznej jazdy i nie oddawać go do naprawy bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez przedstawiciela PZU, chyba że PZU nie przeprowadził ich w ciągu 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie lub 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie rzeczoznawców.

§ 25. O wypadku z ofiarami w ludziach lub kradzieży, rabunku ubezpieczonego pojazdu oraz o szkodzie powstałej w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo, jak również gdy została

spowodowana poważna szkoda w mieniu, ubezpieczający (kierowca pojazdu) powinien niezwłocznie zawiadomić Milicję Obywatelską.

§ 26. Ubezpieczający (kierowca pojazdu) zgłaszający roszczenie powinien przedstawić posiadane dowody dotyczące wypadku i ułatwić PZU ustalenie okoliczności wypadku i rozmiaru szkody, jak również udzielić wszelkiej pomocy w dochodzeniu przez PZU roszczeń przeciwko sprawcy szkody.

§ 27. Jeżeli ubezpieczający z winy umyślnej nie wykonał obowiązków wynikających z postanowień § 24 pkt 1, 2 i 4, § 25 oraz § 26 i miało to wpływ na rozmiar szkody, PZU może zmniejszyć należne odszkodowanie o kwotę nie przekraczającą 10% wysokości szkody, nie więcej jednak niż o 10.000 zł.

Tabela stawek rocznych odpisów amortyzacyjnych

(w procentach)

Lp.	Rodzaj pojazdu	Pojazd używany do celów	
		zarobkowych	niezarobkowych
1	Samochody osobowe i ciężarowo-osobowe, przyczepy ciężarowe o ładowności do 2 ton oraz przyczepy specjalne (w tym kempingowe) i przyczepy typu rolniczego	17	7
2	Autobusy oraz przyczepy autobusowe	18	8
3	Samochody ciężarowe:		
	— o ładowności do 2 ton	16	8
	— o ładowności powyżej 2 ton lub z urządzeniem samowyladowczym	17	7
4	Samochody o napędzie elektrycznym	12	5
5	Samochody specjalne	8	5
6	Ciągniki:		
	— siodłowe i balastowe	17	10
	— inne (z wyjątkiem rolniczych)	12	8
7	Ciągniki rolnicze	15	5
8	Przyczepy (z wyjątkiem wymienionych pod lp. 1) oraz naczepy	20	10
9	Motocykle dwukołowe i trzykołowe oraz motorowery	15	7
10	Inne pojazdy niż wymienione pod lp. 1—9	8	5

Załącznik nr 2 do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 20 listopada 1985 r. (poz. 270)

TARYFA SKŁADEK ZA UBEZPIECZENIA UMOWNE AUTOCASCO

Postanowienia ogólne i zakres stosowania taryfy.

§ 1. Taryfa składek ma zastosowanie do ubezpieczeń umownych w zakresie autocasco zawieranych przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) z jednostkami gospodarki uspołecznionej oraz gospodarki nie uspołecznionej i osobami fizycznymi, zwanymi dalej ubezpieczającymi.

§ 2. Jeżeli w taryfie nie określono inaczej, przy umowach ubezpieczenia zawieranych na czas krótszy od roku składkę oblicza się od składki za roczny okres odpowiedzialności PZU. Stopa składki w zależności od okresu ubezpieczenia wynosi:

Okres ubezpieczenia	Stopa składki w procentach składki rocznej
do 15 dni	15
powyżej 15 dni do 1 miesiąca	20
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	40
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	60
powyżej 6 miesięcy do 9 miesięcy	80
powyżej 9 miesięcy	100

§ 3. 1. Składkę za ubezpieczenie pojazdu nie wymienionego w taryfie ustala PZU, przyjmując za podstawę składkę za ubezpieczenie pojazdu o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych i eksploatacyjnych

2. Składkę za ubezpieczenie zawierane na zasadach odmiennych, niż określono w ogólnych warunkach ubezpieczenia, ustala PZU w zależności od wielkości ryzyka ubezpieczeniowego.

Ubezpieczenia autocasco jednostek gospodarki uspołecznionej

§ 4. 1. Podstawę do obliczenia składki stanowi początkowa wartość ewidencyjna pojazdu w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego bieżący okres ubezpieczenia, a w nowo powstałej jednostce — w dniu utworzenia tej jednostki. Stopa składki podstawowej za ubezpieczenie z rocznym okresem odpowiedzialności PZU jest określona w promilach początkowej wartości ewidencyjnej pojazdu i wynosi:

Pozycja taryfy	Rodzaj pojazdu	Stopa składki w promilach (‰)
1	Samochody osobowe (również o napędzie elektrycznym)	15
2	Autobusy oraz przyczepy autobusowe	5
3	Autobusy, tramwaje i trolejbusy komunikacji miejskiej	4
4	Samochody ciężarowe o ładowności do 2 ton, samochody ciężarowo-osobowe oraz mikrobusy	10
5	Samochody ciężarowe o ładowności ponad 2 tony, samochody specjalne (z wyjątkiem wymienionych w poz. 6) oraz ciągniki siodłowe i balastowe	9
6	Samochody specjalne szczególnego przeznaczenia (np. samochody pogotowia, pożarnicze, pogrzebowe, polewaczki, śmieciarki, asenizacyjne) oraz samochody ciężarowe o napędzie elektrycznym	4
7	Przyczepy specjalne (w tym kempingowe) oraz przyczepy ciężarowe o ładowności do 2 ton	5
8	Przyczepy ciężarowe o ładowności ponad 2 tony oraz naczepy	4
9	Ciągniki (z wyjątkiem wymienionych w poz. 5) oraz przyczepy typu rolniczego	3
10	Motocykle i motorowery	15
11	Inne pojazdy niż wymienione w poz. 1—10	5

2. W ubezpieczeniu stosowany jest udział własny ubezpieczającego w pokryciu szkody, który wynosi:

- 1) 5 000 zł w odniesieniu do motocykli i motorowerów,
- 2) 20 000 zł w odniesieniu do innych pojazdów.

Na wniosek ubezpieczającego może być stosowany zwiększony udział własny przy odpowiednio niższej składce. Kwota składki podstawowej ustalona według zasad podanych w ust. 1, w zależności od wysokości udziału własnego, ulega wówczas obniżeniu o:

Udział własny w złotych		Procent obniżki składki podstawowej
motocykle i motorowery	pozostałe pojazdy	
10.000	40.000	10
15.000	60.000	17
20.000	80.000	22
25.000	100.000	26

§ 5. Do składek określonych w § 4 stosuje się następujące dodatki, jeżeli umowa ubezpieczenia dotyczy:

- 1) pojazdów służących do zarobkowego przewozu osób lub towarów — 50%
- 2) pojazdów używanych jako rekwizyty filmowe — 80%
- 3) pojazdów prototypowych używanych do jazd próbnych (testowych) — 200%
- 4) pojazdów wypożyczanych osobom fizycznym lub jednostkom gospodarki nie uspołecznionej — 250%

§ 6. Za włączenie do ubezpieczenia autocasco ryzyka udziału w imprezach motorowych (jazdy wyścigowe oraz treningi do takich jazd) pobiera się składkę dodatkową do składki podstawowej, obliczonej według zasad podanych w § 4. Stopa składki dodatkowej w zależności od okresu ubezpieczenia wynosi:

Okres ubezpieczenia	Stopa składki dodatkowej w procentach składki podstawowej
do 15 dni	100
powyżej 15 dni do 1 miesiąca	150
powyżej 1 miesiąca do 2 miesięcy	200
powyżej 2 miesięcy do 1 roku	300

§ 7. W odniesieniu do jednostek gospodarki uspołecznionej których pojazdy podlegają ubezpieczeniu ustawowemu środków trwałych przedsiębiorstw państwowych od ognia, huraganu, powodzi i innych zdarzeń losowych, ustalona kwota składki (§ 4—6) pomniejsza się o 5%.

Ubezpieczenia autocasco osób fizycznych i jednostek gospodarki nie uspołecznionej

§ 8. Składka roczna za ubezpieczenie pojazdów nie objętych ubezpieczeniem ustawowym komunikacyjnym w zakresie autocasco wynosi:

1) samochody osobowe:

Pozycja taryfy	Pojemność skokowa silnika w cm ³)	Składka w złotych za samochody produkowane			
		w państwach członkowskich RWPG i Jugosławii		w innych państwach	
		przy udziale własnym w złotych			
		5 000	10 000	5 000	10 000
1	do 900 oraz o na- pędzie elektrycz- nym	7 000	5 000	9 000	7 000
2	901—1250	10 000	8 000	12 000	10 000
3	1251—1500**)	14 000	12 000	17 000	15 000
4	powyżej 1500	20 000	18 000	24 000	22 000

*) Dla samochodów z silnikiem rotacyjnym przyjmuje się faktyczną pojemność pomnożoną przez dwa.

***) W tym również samochód „Warszawa”.

2) inne pojazdy niż samochody osobowe: *)

Pozycja taryfy	Rodzaj pojazdu	Składka roczna w złotych
5	autobusy i przyczepy autobusowe	25 000
6	samochody ciężarowe o ładowności do 2 ton, samochody ciężarowo-osobowe oraz mikrobusy**)	9 000
7	samochody ciężarowe o ładowności ponad 2 tony oraz ciągniki samochodowe siodłowe i balastowe	12 000
8	samochody specjalne (pojazdy konstrukcyjnie przeznaczone do innego celu niż przewóz osób lub ładunków) oraz samochody ciężarowe o napędzie elektrycznym	4 000
9	przyczepy ciężarowe:	
	a) o ładowności do 400 kg oraz jednoosiowe typu rolniczego i wozy konne dostosowane do ciągnięcia przez ciągnik	1 000
	b) inne przyczepy rolnicze	1 200
	c) o ładowności do 2 ton oraz przyczepy specjalne (w tym kempingowe)	1 500
	d) o ładowności ponad 2 tony	2 000
10	ciągniki (z wyjątkiem ciągników wymienionych w poz. 7)	3 000
11	motocykle oraz wózki inwalidzkie	1 500
12	motorowery	800
13	inne pojazdy niż wymienione w poz. 1—12:	
	a) kombajny rolnicze	20 000
	b) koparki, koparko-spycharki itp.	10 000

*) W ubezpieczeniu stosuje się udział własny w wysokości 10 000 zł, z wyjątkiem pojazdów określonych w poz. 11 i 12 taryfy, gdzie udział własny wynosi 3 000 zł.

***) Za mikrobus uważa się autobus o liczbie miejsc siedzących od 10 do 15.

3) pojazdy wyścigowe — składka roczna wynosi 300% odpowiedniej składki określonej w pkt 1 i 2.

§ 9. Za dodatkowe ubezpieczenie w zakresie obniżenia do 3 000 zł udziału własnego ubezpieczającego w pokryciu szkody w samochodzie osobowym objętym ubezpieczeniem ustawowym komunikacyjnym autocasco składka roczna wynosi:

Pozycja taryfy	Pojemność skokowa silnika w cm ³	Składka w złotych
1	do 900 oraz o napędzie elektrycznym	900
2	901 do 1250	1500
3	1251 do 1500*)	2100
4	powyżej 1500	2700

*) W tym również samochód „Warszawa”.

§ 10. Za ubezpieczenie dodatkowej wartości samochodu osobowego, ubezpieczonego w zakresie autocasco, składka roczna wynosi:

- 1) 1% zadeklarowanej przez ubezpieczającego dodatkowej wartości — przy ubezpieczeniu samochodów produkowanych w państwach członkowskich RWPG i Jugosławii,
- 2) 2% zadeklarowanej przez ubezpieczającego dodatkowej wartości — przy ubezpieczeniu samochodów produkowanych w innych państwach.

§ 11. Za ubezpieczenie dodatkowego wyposażenia pojazdu składka roczna wynosi 30 złotych od 1 000 zł zadeklarowanej przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia. W ubezpieczeniu stosowany jest udział własny ubezpieczającego w wysokości 10% wartości szkody.

§ 12. 1. Za włączenie ryzyka udziału w imprezach motorowych (wyścigi, zawody oraz treningi do takich jazd) do umownego ubezpieczenia autocasco samochodów oraz motocykli składka uzależniona jest od okresu ubezpieczenia. Stopa składki w procentach rocznej składki podstawowej wynosi:

Okres ubezpieczenia	Procent rocznej składki podstawowej*)
do 15 dni	100
powyżej 15 dni do 1 miesiąca	150
powyżej 1 miesiąca do 2 miesięcy	200
powyżej 2 miesięcy do 1 roku	300

*) Za składkę podstawową przyjmuje się składkę roczną za ubezpieczenie umowne autocasco oraz składkę za zawarte umowne ubezpieczenia autocasco dotyczące wyposażenia dodatkowego lub zwiększenia wartości pojazdu (bez uwzględniania obniżek).

2. Za dodatkowe umowne ubezpieczenie ryzyka udziału w imprezach motorowych samochodów objętych ubezpieczeniem ustawowym komunikacyjnym w zakresie autocasco składkę ustala się według zasad określonych

w ust. 1 od składki rocznej/za ubezpieczenie ustawowe komunikacyjne AC oraz składki za inne zawarte umowne ubezpieczenie autocasco dotyczące wyposażenia dodatkowego lub zwiększenia wartości pojazdu (bez uwzględniania obniżek).

§ 13. 1. Inwalidom, którzy są posiadaczami pojazdów używanych do celów niezarobkowych, przysługuje obniżka w wysokości 50% od składek określonych w § 8—11.

2. Za uprawnionych do uzyskania obniżki uważa się:

- 1) inwalidów I i II grupy,
- 2) inwalidów III grupy ze schorzeniami (uszkodzeniami) kończyn, którzy zgodnie z orzeczeniem zakładu społecznego służby zdrowia, upoważnionego do przeprowadzania badań lekarskich kierowców i kandydatów na kierowców, mogą kierować pojazdami mechanicznymi,
- 3) inwalidów, którym zostały przydzielone pojazdy mechaniczne przez właściwy organ administracji państwowej,
- 4) inwalidów wojennych i wojskowych, inwalidów członków Związku Bojowników o Wolność i Demokrację oraz kombatantów inwalidów — niezależnie od źródeł nabycia przez nich pojazdu mechanicznego.

§ 14. 1. Ubezpieczającemu, który w okresie ostatnich dwóch kolejnych lat trwania umowy ubezpieczenia autocasco samochodu osobowego z rocznym okresem odpowiedzialności PZU nie pobierał odszkodowania z tego ubezpieczenia — za następny roczny okres ubezpieczenia przysługuje obniżka w wysokości 20% składki.

2. Ubezpieczającemu, który w okresie ostatnich czterech kolejnych lat trwania umowy ubezpieczenia autocasco samochodu osobowego z rocznym okresem odpowiedzialności PZU nie pobierał odszkodowania z tego ubezpieczenia — za następny roczny okres ubezpieczenia przysługuje obniżka w wysokości 30% składki.

3. Obniżka składki nie stosuje się w ubezpieczeniu dotyczącym włączenia do ubezpieczenia autocasco ryzyka imprez motorowych.

4. Jeżeli uprawnienie do obniżki składki zostało nabyte w ubezpieczeniu ustawowym komunikacyjnym, a następnie samochód ze względu na okres jego użytkowania zwolniony jest z ubezpieczenia ustawowego AC, ubezpieczający zachowuje uprawnienie do obniżki składki w ubezpieczeniu umownym autocasco pod warunkiem, że przerwa w ubezpieczeniu samochodu w zakresie autocasco nie była dłuższa niż 12 miesięcy.

5. Jeżeli pomiędzy kolejnymi rocznymi okresami ubezpieczenia nastąpiła przerwa powyżej 12 miesięcy, ubezpieczający traci uprawnienia do obniżki składki.

§ 15. 1. Jeżeli ubezpieczającemu przysługują obniżki z różnych tytułów, obniżki te oblicza się kolejno.

2. Łączna kwota obniżek przysługujących z różnych tytułów nie może przekroczyć 70% składki.

3. Składkę za ubezpieczenie jednego pojazdu — po uwzględnieniu obniżek — zaokrąglą się do 10 zł w ten sposób, że końcówki do 5 zł odlicza się, a końcówki przekraczające 5 zł zaokrąglą się w górę do pełnych 10 zł.

271

OBWIESZCZENIE PREZESA PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ

z dnia 22 listopada 1985 r.

w sprawie ogłoszenia ogólnych warunków ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz taryfy składek za to ubezpieczenie.

1. Na podstawie art. 12¹ ust. 3 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242) ogłasza się:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia,
- 2) taryfę składek za ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku, stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia,

zatwierdzone uchwałą nr 41 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 7 listopada 1985 r. i uchwałą nr 19 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 3 października 1985 r.

2. Tracą moc:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku mienia jednostek gospodarki uspołecznionej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 5 grudnia 1977 r. nr GSU/4030-117/77, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 4 czerwca 1983 r. nr DMU/4030-102/83;
- 2) ogólne warunki ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku mienia jednostek gospodarki nie

uspołecznionej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 1978 r. nr GSU/4030-97/78, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 4 czerwca 1983 r. nr DMU/4030-103/83,

- 3) taryfy składek za ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 12 listopada 1974 r. nr FR-GSU/4031-157/74, ze zmianami zatwierdzonymi decyzjami Ministra Finansów z dnia 5 grudnia 1977 r. nr GSU/4031-118/77 i z dnia 4 czerwca 1983 r. nr DMU/4031-104/83,

z tym że dotychczasowe ogólne warunki (pkt 1 i 2) i taryfy (pkt 3) stosuje się do umów zawartych przed wejściem w życie ogólnych warunków i taryfy, wymienionych w ust. 1 — do końca bieżącego okresu ubezpieczenia określonego w tych umowach.

3. Ogólne warunki ubezpieczenia i taryfa, wymienione w ust. 1, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Prezes Państwowego Zakładu Ubezpieczeń: A. Adamski